

magten. Tydeligere kan det vel ikke siges, at efterlønsordningen er kommet for at blive. Regeringen har dygtigt forhandlet et forlig hjem, som vil få lov til at stå, selv om det værst tænkelige skulle ske: at vi får en borgerlig regering.

Også efterlønsbidraget, som der lige til det sidste blev skabt uklarhed om, er sikret. Ifølge grundlovens § 73 kan en fremtidig regering ikke fjerne efterlønnen uden at betale efterlønsbidraget tilbage.

Lovforslagene i forliget indeholder en række ændringer, som Socialdemokratiet mener er rimeligt socialt afbalancerede og nødvendige, og ændringerne af efterlønnen har været nødvendige af især to grunde: for det første for at forhindre, at vi i fremtiden kommer til at mangle arbejdskraft, når flere og flere ældre trækker sig tidligere og tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet; for det andet for at undgå økonomiske problemer når stadig færre unge skal forsørge stadig flere ældre.

Da efterlønnen blev indført i 1979, regnede den daværende arbejdsminister Svend Auken med, at ordningen i løbet af nogle år ville omfatte 27.000 personer og koste 600 mio. kr. Nu regner vi med 147.000 efterlønnere i 1999 og en udgift på over 17 mia. kr., så efterlønsordningen ville uden indgreb blive kvalt i sin egen succes.

Ordningen skulle sikre, at de nedslidte på arbejdsmarkedet kunne trække sig tilbage, medens de stadig havde førligheden, og det har de også kunnet; efterlønsordningen har været et stort socialt gode for mange tusinde lønmodtagere, som har haft fysisk hårdt arbejde. Men efterlønsordningen har også gjort det muligt for alle andre at trække sig tilbage, uanset om de var nedslidte eller ej, og til dem må vi nu sige, at vi gerne vil have, at de bliver lidt længere på arbejdsmarkedet.

De tre a-kasser, der har haft den største stigning inden for de sidste 5 år, har været Den Kristelige a-kasse og de to selvstændige ASE og Dana; først på fjerdepladsen kommer Fora. Vi har brug for seniorerne. Det kan godt være, at arbejdsgiverne endnu ikke har opdaget det, men der bliver altså færre og færre unge. For hver 15-årig, vi har nu, er der to 52-årige, og i løbet af ganske få år bliver vi 100.000 flere over 60 år og lige så mange færre under 60 år. Vi kan ikke bevare og udvikle vort samfund, uden at vi får en ordentlig, offensiv seniorpolitik. Det må arbejdsgiverne forstå, så de holder på de

ældre, og de ældre bliver stadig mere efterspurgt arbejdskraft.

Vi må også forholde os til generationsproblemet. Mindre årgange og stadig flere ældre peger hen imod et reelt forsørgelsesproblem. Hvis efterlønsgarantien skal være reel i fremtiden, må den økonomiske side af sagen derfor også løses.

I 1979 blev det udtrykkeligt sagt, at det var meningen at forhøje kontingenterne, så arbejdsmarkedets parter fuldt ud dækkede udgifterne til ordningen. Det er aldrig sket, og det synes alle i dag at have glemmt. De foreslåede efterlønskontingenter dækker kun en lille del af det, efterlønsordningen reelt vil koste, men det er dog nok til at sikre ordningen økonomisk og politisk.

Ved førtidspensionering får man sit kontingent tilbage minus 30 pct., og ved dødsfald sker udbetalingen til boet. Ifølge forslaget bliver de, der er svage, nedslidte og uden private ressourcer, ikke afskåret fra at kunne trække sig tidligt tilbage, og de bliver økonomisk stillet fuldstændig som efter den tidligere ordning, når man ser på den samlede udbetaling over 5 år. Men til dem, der har en stor pensionsformue, bliver der lidt mindre fra staten, hvis de vælger at gå på efterløn som 60-årige eller 61-årige. Det er selvfølgelig aldrig populært, når der skæres i tilskud fra det offentlige, og det bliver selvfølgelig heller ikke mere populært, når indgrebet er kompliceret og svært at overskue for den enkelte. Efter Socialdemokratiets mening er der imidlertid skabt gode og rimelige overgangsordninger på alle områder, og alle, der i dag opfylder de gamle regler, opfylder også de nye, skærpede anciennitetsregler med krav om 25 års a-kassemedlemskab inden for 30 år.

Sammenfattende kan man sige om indholdet i efterløns- og pensionsreformen, at alle, der fylder 60 år inden den 1. juli 1999, er omfattet af de gamle regler, og de kan endog benytte de nye fleksibilitets- og præmieringsordninger. Personer på overgangsydelse er også sikret retten til efterløn på 82 pct.-satsen; til gengæld modregnes kapitalpensionen ikke i deres efterløn, og de skal heller ikke betale det særlige efterlønskontingent, men blot det sædvanlige a-kassekontingent. De kan endog vælge at arbejde enten efter 200-timers-reglen eller efter den nye fleksordning.

Nye 60-årige efterlønsmodtagere kan få 130.000 kr. om året i 5 år, svarende til 91 pct. af den maksimale dagpengesats. For denne grup-